

EXTERN KVALITETSGRANSKNING av specialiseringstjänstgöring

Råsunda vårdcentral

Klinik

Allmänmedicin

Specialitet

2021-12-08

Datum

Region Stockholm

Ort

Anna Källkvist och Michael Elmersson

Inspektörer

Styrkor

- Närvarande läkarchef med stark vilja att utveckla verksamheten.
- Tillgång till vetenskaplig kompetens genom disputerad handledare.
- Erfarna handledare med intresse för handledning.
- Chef har planering för sit-in årligen med ST-läkare.
- Bra kommunikation med engagerad studierektor.

Svagheter

- Vårdcentralen har haft hög personalomsättning.
- Låg läkarbemanning för att klara av uppdraget mot listade patienter.
- Regelbundna utvecklingssamtal med ST-läkarna av tidigare chefer har ej utförts.
- Problem på regionnivå att erbjuda sidotjänstgöringsplatser inom bl.a ÖNH, ögon och hud.

Förbättringspotential

- Behöver planera handledning mer utifrån delmål i ST-läkarnas individuella utbildningsprogram.
- Handledare behöver ge mer aktiv feedback på ST-läkarnas handledning av läkarstudenter/AT-läkare.
- Kan öka återkoppling till ST-läkare genom att införa specialistkollegium.
- Genomföra inplanerade utvecklingssamtal med ST-läkarna av ny chef.

STRUKTUR

A Verksamheten

Vårdcentral med ca 10000 listade patienter där en hög personalomsättning funnits men nu fått en omstart med nytillträdd chef. Finns en kärna av erfarna specialister i allmänmedicin och flera engagerade ST-läkare där några strax är färdiga.

Föreskrift

Verksamheten har de förutsättningar som behövs för att genomföra specialiseringstjänstgöring av hög och jämn kvalitet.

Vilket, enligt SPUR-modellen, innebär att:

- Skriftliga riktlinjer från vårdgivaren om hur specialiseringstjänstgöringen ska genomföras finns.
- Skriftliga riktlinjer från vårdgivaren om hur specialiseringstjänstgöringen ska utvärderas finns.
- Tjänstgöringen är tillräckligt allsidig.

Gradering

- A. Socialstyrelsens föreskrifter följs.
- D. Brister har påvisats vad gäller följsamheten till Socialstyrelsens föreskrifter. Åtgärder krävs.

B Medarbetarstab och interna kompetenser

Bemanning finns för att säkerställa adekvat handledning för ST-läkare liksom instruktioner under ST-läkares löpande arbete.

Föreskrift

- Samtliga huvudansvariga ST-handledare har specialistkompetens i avsedd specialitet.
- Samtliga huvudansvariga ST-handledare har genomgått handledarutbildning.
- Tillgång till specialistkompetent studierektor med handledarutbildning finns.
- Tillräckligt många läkare med relevant specialitet och kompetens finns för att alla ST ska få adekvat handledning.
- Tillräckligt många läkare och andra medarbetare med relevant kompetens finns för att instruktioner ska kunna ges.

Allmänna råd

- Studierektorn har relevant specialistkompetens.

Kvalitetsindikator

- Generella skriftliga instruktioner för ST-handledning finns.
- Regelbundna handledarträffar för ST-handledarna finns.
- Skriftlig uppdragsbeskrivning för SR finns.

Gradering

- A. Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd följs. Övriga kvalitetsindikatorer är uppfyllda men enstaka undantag kan förekomma.
- B. Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd följs.
- C. Socialstyrelsens föreskrifter följs. Allmänna råd följs i väsentliga delar men brister förekommer. Åtgärder rekommenderas.
- D. Brister har påvisats vad gäller följsamheten till Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd. Åtgärder krävs.

C Lokaler och utrustning

Något åldrade lokaler som skall byggas om men adekvat utrustning finns med bl.a gynstol och öronmikroskop.

Föreskrift

Verksamheten har de förutsättningar som behövs för att genomföra specialiseringstjänstgöring av hög och jämn kvalitet.

Vilket, enligt SPUR-modellen, innebär att:

Adekvat utrustning för diagnostik, utredning och behandling finns.

Kvalitetsindikator

ST-läkarna har tillgång till funktionell arbetsplats.

Tillgång till IT-baserade kliniska beslutsstöd, sökbar vetenskaplig databas, stöd från bibliotek eller FoU-enhet finns.

Gradering

A. Socialstyrelsens föreskrifter följs. Övriga kvalitetsindikatorer är uppfyllda men enstaka undantag kan förekomma.

B. Socialstyrelsens föreskrifter följs.

D. Brister har påvisats vad gäller följsamheten till Socialstyrelsens föreskrifter. Åtgärder krävs.

PROCESS

D Tjänstgöringens uppläggning

Kronologiska utbildningsprogram finns liksom individuella utbildningsprogram utifrån delmål förutom för en nystartad ST-läkare som det ej ännu varit aktuellt att färdigställa dessa.

Föreskrift

Verksamheten har de förutsättningar som behövs för att genomföra specialiseringstjänstgöring av hög och jämn kvalitet.

Vilket, enligt SPUR-modellen, innebär att:

- Det finns skriftliga riktlinjer för hur målbeskrivningen ska uttolkas samt styrande dokument för tjänstgöringens upplägg.
- Jourtjänstgöring/beredskap uppfyller kraven i målbeskrivningen.

Föreskrift

- Alla ST-läkare har individuellt utbildningsprogram som utgår från kraven i målbeskrivningen.
- Det individuella utbildningsprogrammet följs regelbundet upp och revideras vid behov i samråd med SR, HL och ST-läkaren.

Allmänna råd

- SR bör utgöra en organisatorisk stödfunktion till verksamhetschef, handledare och ST-läkare.
- SR bör medverka till utarbetning av ST-läkarnas introduktionsprogram.
- SR bör ta del av verksamhetschefens och handledarens bedömning av ST-läkaren.

Kvalitetsindikator

- Alla ST-läkare får introduktion till tjänstgöringen.
- Tillgång till individuella utbildningsprogram och handledning för de leg läkare utan specialistkompetens som arbetar vid enheten med siktet inställt på ST finns.
- Alla ST-läkare har lika rättigheter, skyldigheter och möjligheter att uppnå målen i mål-beskrivningen oavsett kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnicitet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder.

Gradering

- A. Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd följs. Övriga kvalitetsindikatorer är uppfyllda men enstaka undantag kan förekomma.
- B. Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd följs.
- C. Socialstyrelsens föreskrifter följs. Allmänna råd följs i väsentliga delar men brister förekommer. Åtgärder rekommenderas.
- D. Brister har påvisats vad gäller följsamheten till Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd. Åtgärder krävs.

E Handledning och uppföljning

Handledningen bör utgå mer från ST-läkarnas individuella utbildningsprogram. Detta för att kunna ge stöd till vidare måluppfyllelse av de olika delmålen i målbeskrivningen. Det har funnits brister hos tidigare verksamhetschefer att genomföra medarbetar/utvecklingssamtal med ST-läkarna men med ny chef finns det nu en klar planering för detta.

Under granskningen påvisades brister vad gäller följsamheten till Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd. Verksamheten har efter granskningen inkommit med handlingsplan, se bilaga. Graderingen är ändrad till C.

Föreskrift

- Handledningen utgår från det individuella utbildningsprogrammet.
- Det finns en utsedd huvudansvarig handledare för varje ST.
- ST-läkaren har tillgång till handledare under varje utbildningsperiod.
- Fortlöpande bedömning av ST-läkarens kompetensutveckling utifrån målbeskrivningen och utbildningsprogrammet görs under hela ST.
- Kontinuerlig bedömning utförs av verksamhetschef (motsvarande) och huvudsaklig handledare.
- Verksamhetschef (motsvarande) ansvarar för att den kontinuerliga bedömningen dokumenteras.

Allmänna råd

- ST-läkaren bör, utöver handledning, få fortlöpande instruktioner.
- Handledningen är inplanerad i ordinarie tjänstgöringsschema.
- Den huvudansvariga handledaren tjänstgör där ST-läkaren huvudsakligen genomför sin specialiseringstjänstgöring.
- Handledarutbildningen bör omfatta handledning, pedagogik, metoder för bedömning, kommunikation och etik.
- Den fortlöpande bedömningen görs med på förhand kända och överenskomna metoder.
- Påvisade brister i ST-läkarens kompetens leder till en åtgärdsplan.
- Verksamhetschefen eller motsvarande håller regelbundna utvecklingssamtal med ST-läkarna.

Kvalitetsindikator

- ST-läkarnas sidutbildning följs upp.
- Varje enhet har en plan för hur ST-läkare som riskerar hamna i svårighet för att uppnå enskilda delmål, sin professionella utveckling generellt eller av personliga skäl, ska kunna hjälpas.

Gradering

- A. Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd följs. Övriga kvalitetsindikatorer är uppfyllda men enstaka undantag kan förekomma.
- B. Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd följs.
- C. Socialstyrelsens föreskrifter följs. Allmänna råd följs i väsentliga delar men brister förekommer. Åtgärder rekommenderas.
- D. Brister har påvisats vad gäller följsamheten till Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd. Åtgärder krävs.

F Teoretisk utbildning

Stabil studierektorsfunktion som stöttar med detta. Finns nu en bra planering med läkarmöten för internutbildning på vårdcentralen.

Föreskrift

Verksamheten har de förutsättningar som behövs för att genomföra specialiseringstjänstgöring av hög och jämn kvalitet.

Vilket, enligt SPUR-modellen, innebär att:

- Teoretiska utbildningsmoment och kurser planeras in i enlighet med målbeskrivningen.
- ST-läkarna genomgår den teoretiska utbildning som definieras i det individuella utbildningsprogrammet.

Föreskrift

- SR samordnar ST-läkarnas interna och externa utbildning.

Allmänna råd

- Intern utbildning planeras in i det individuella utbildningsprogrammet.
- Extern utbildning planeras in i det individuella utbildningsprogrammet.
- Tid för regelbundna självstudier planeras in i det individuella utbildningsprogrammet.

Gradering

- A. Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd följs.
- C. Socialstyrelsens föreskrifter följs. Allmänna råd följs i väsentliga delar men brister förekommer. Åtgärder rekommenderas.
- D. Brister har påvisats vad gäller följsamheten till Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd. Åtgärder krävs.

G Medicinsk vetenskap och kvalitetsarbete

Goda förutsättningar för vetenskapligt arbete med disputerad specialist i allmänmedicin.

Föreskrift

- Utbildning erbjuds för att uppnå ett medicinskt vetenskapligt syn- och förhållningssätt.
- Goda förutsättningar finns för genomförande av ett skriftligt individuellt arbete enligt vetenskapliga principer.
- ST-läkarnas kompetens i medicinsk vetenskap bedöms fortlöpande och återkoppling sker.
- ST-läkarna ges möjlighet att utveckla kunskap om och kompetens i kvalitets- och patientsäkerhetsarbete.
- Goda förutsättningar finns för att genomföra, dokumentera och redovisa ett kvalitetsarbete.
- ST-läkarens kompetens i kvalitetsutveckling bedöms fortlöpande och återkoppling sker.

Kvalitetsindikator

- ST-läkares genomförda individuella arbeten publiceras eller presenteras vid vetenskapliga möten.
- Tillgång till ett välfungerande doktorandprogram finns.
- Enheten har regelbundna möten där medarbetare diskuterar och kritiskt granskar vetenskaplig litteratur.
- Minst ett, på enheten utfört, självständigt forskningsprojekt har publicerats i vetenskaplig tidskrift eller presenterats vid vetenskapligt möte de senaste två åren.

Gradering

- A. Socialstyrelsens föreskrifter följs. Övriga kvalitetsindikatorer är uppfyllda, men enstaka undantag kan förekomma.
- B. Socialstyrelsens föreskrifter följs.
- D. Brister har påvisats vad gäller följsamheten till Socialstyrelsens föreskrifter. Åtgärder krävs.

H Ledarskapskompetens och kommunikativ kompetens

Vid ST-läkares handledning av läkarstudenter/AT-läkare behöver mer aktiv återkoppling av handledare ges gällande vad som fungerar bra och vad som kan förbättras.

Föreskrift

- ST-läkaren ges förutsättningar att utveckla ledarskapskompetens i enlighet med målbeskrivningen.
- ST-läkaren ges kontinuerlig handledning i ledarskapskompetens.
- ST-läkarens kompetens i ledarskap bedöms fortlöpande och med återkoppling.
- ST-läkaren ges förutsättningar att utveckla den kommunikativa kompetensen såväl muntligt som skriftligt i enlighet med målbeskrivningen.
- ST-läkaren ges kontinuerlig handledning i kommunikativ kompetens.
- ST-läkarens kommunikativa kompetens bedöms och återkoppling sker.

Allmänna råd

- ST-läkaren bereds möjlighet att undervisa under handledning.
- ST-läkaren bereds möjlighet att själv handleda under handledning.
- ST-läkaren bereds möjlighet att delta i inom- eller mellanprofessionell reflektion i grupp.

Gradering

- A. Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd följs.
- C. Socialstyrelsens föreskrifter följs. Allmänna råd följs i väsentliga delar men brister förekommer. Åtgärder rekommenderas.
- D. Brister har påvisats vad gäller följsamheten till Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd. Åtgärder krävs.

Handlingsplan för förbättringsåtgärder efter SPUR-granskningen Råsunda vårdcentral

SPUR-granskning genomfördes på Råsunda vårdcentral december 2021. Det påvisades brister vad gäller följsamheten till Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd omkring handledning och uppföljning. Kritikpunkterna gällde att handledningen i för låg omfattning utgår från det individuella utbildningsprogrammet och att den fortlöpande bedömningen av ST-läkarnas kompetensutveckling inte sker utifrån målbeskrivningen. Dessutom efterfrågades regelbundna utvecklingssamtal för ST-läkarna med verksamhetschef.

Efter inspektionen har dessa brister diskuterats med ST-handledarna. Vi har överenskommit att handledningstiden i högre grad ska ägnas åt det individuella utbildningsprogrammet som i sin tur utgår från målbeskrivningen och delmålen för specialisttjänstgöringen. Handledningen ska dokumenteras i ST-forum för att på så sätt kunna ge stöd till måluppfyllelse av de olika delmålen i målbeskrivningen. Vi kommer också i större utsträckning använda de bedömningsinstrument som finns i ST forum: ex Mini-CEX, Specialistkollegium, DOPS.

Det har tidigare funnits brister i genomförandet av medarbetar/utvecklingssamtal med ST-läkarna. Med start våren 2022 planeras årliga utvecklingssamtal med verksamhetschef för samtliga tillsvidareanställda på enheten inklusive ST-läkarna.

Det har även påtalats brister vad gäller utvecklingen av ledarskapskompetens och kommunikativ kompetens. Det efterfrågas mer aktiv återkoppling från ST-handledare när ST-läkare i sin tur handleder läkarstudenter och/eller AT-läkare. Kort formulerat behövs handledning av handledning. Även detta har diskuterats i läkargruppen. När ST-läkare handleder läkarstudenter och AT-läkare finns en utsedd bakjour för medicinska frågor. Handledare och adept bör avsätta handledningstid för diskussion omkring ämnet och överväga gemensam handledningstid med ST-läkare och dennes adept för att kunna ge feedback på handledningen. ST-läkare är också välkomna att auskultera 1-2 dagar hos verksamhetschef för att få en bild av ledningsarbetet. ST-läkarna bör också presentera sina vetenskapliga arbeten och berätta om utbildningar som de har deltagit i. Det görs lämpligen vid läkarmöte eller vid APT.